

Радионица број:7,8,9,10,11	Научи да чујеш друге - мирно решавање сукоба
<p>Циљ и задаци активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Препознати међусобне различитости и сличности, преиспитати сопствену улогу у сукобу, изграђивати толеранцију и међусобно разумевање, оспособити ученике за јавно вербално изражавање • Преиспитати различитости у друштву, препознати међусобне различитости и сличности, преиспитати властиту улогу у сукобу, изграђивати толеранцију и међусобно разумевање, оствестити јавно вербално изражавање; • Подстаћи ученике на међусобно разумевање и на тај начин допринети развоју одељењске заједнице као целине • Подстицање ученика на поштовање сваке особе, и укључивање свих чланова заједнице у активности • Оспособити ученике да разликују пожељне и непожељне облике комуникације (вербалне и невербалне) и упутити их у начине реаговања на непожељне облике комуникације • 	
Наставне методе: разговор, демонстративна, илустративна, дијалогска,	Облици рада фронтални, индивидуални,
<p>Наставна средства: 4 картице различитих боја које представљају емоције црвена - љутња, жута - радост, плава - туга, црна - страх (за сваког ученика); мемори картице, трака за везивање руку, Папир, фломастери, бојице, листићи са започетим стрипом, бомбоне, мемоори картице, плакат (степенице), плакат (врата)</p>	
<p><u>7. РАДИОНИЦА - Ја сам ти - емпатија</u></p> <p><u>1. активност</u> Ученици добијају по 4 картице различитих боја које представљају емоције Црвена - љутња Жута - радост Плава - туга Црна - страх Давање упутстава: Пажљиво слушати ситуације и подићи картицу са осећањем за које мисле да у том тренутку осећају.</p> <p><u>2. активност</u> Примери ситуација везаних за удечја искуства: 1. Мама ти каже да мораш да идеш код зубара. 2. Сутра је твојој сестри рођендан. 3. Сутра имаш контролни из српског језика. 4. Другарица/друг се подсмева твом новом ранцу. 5. Добио си највећи аплауз на школској приредби 6. Приликом поделе за игру „Између две ватре“, на часу физичког, ти си остао последњи. 7. Учитељица ти је рекла: „Браво, твој рад је најбољи!“. 8. Поверио/ла си тајну свом најбољем другу/другарици, али он/она је је твоју тајну открио другима. 9. Пријатељ ти је помогао да реши проблем који те већ дуго мучи. 10. На великом одмору си сам, нико не жели да се са тобом игра. 11. Друг/другарица те назвао погрдним именом (дебели, ћоро...)</p>	

Учитељ полако чита ситуације и записује које осећање код које ситуације превладава и у којим ситуацијама се сви осећају исто.

3. активност

Разговор о томе да ли су постојале разлике у осећањима, у којим ситуацијама су се сви исто осећали? Продискутовати о томе зашто се људи у истим ситуацијама не осећају исто. Од чега све зависи како се осећамо у одређеним ситуацијама? У којим ситуацијама се сви исто осећамо? Да ли можемо да осетимо оно што осећају други? Како да осетимо тугу или радост друге особе?...

4. активност

Рад на личном портфолију стр.54.

7. активност

Евалуација

8. РАДИОНИЦА - Сарадњом до решења проблема

1. активност - Пронађи пара

Подела ученика у парове. Учитељ ученицима подели мемори картице. А затим им даје задатак да пронађу свог пара.

2. активност - Две руке један цртеж

Свом пару везати доминантне руке једну за другу траком.

Парови су раније припремили папир и бојице / фломастере, учитељ даје упутства за рад: Сваки пар се договара шта ће нацртати. . Време за договор је ограничено, када учитељ удари дланом о длан морају престати да причају и ћутке и без речи заједнички нацртати договорено. Не смеју се додатно договарати, али морају да сарађују како би им цртеж био што лепши.

3. активност

Разговор - што су нацртали, чија је то била идеја? Јесу ли се лако договорили? Који парови су имали проблеме током договарања или цртања? Да ли има ученика који су без дискусије прихватили предлог свог пара, иако им се чинило да је нешто друго много лакше за заједничко цртање? Имали оних који су се љутили? Зашто? Како су се осећали кад су покушавали да нацртају нешто, а пар је "вукао" на своје? Ко је урадио успешан цртеж? Шта је било важно током договора и цртања? Шта је било важно за оне који су радве урадили успешно?

Закључак:

Да би смо успели у неком послу потребно је да сарађујемо, да будемо попустљиви у комуникацији (мало један, мало други).

4. активност

Игра: Тајни пријатељ. Сваки ученик се потпише на један папирџић. Сви папирџићи се ставе у једну кутију. Сваки ученик извлачи 1 папирџић (ако извуче сам себе, извлачи нови). Задатак је да свом тајном пријатељу остави две поруке пријатељства. На последњој радионици ћемо на пано ставити све поруке пријатељства и прогласити најмаштовитију.

5. активност

Евалуација

9. РАДИОНИЦА – Различитости и сукоб**1. активност** – Игра: Буди друг, стани у круг

Ученици стоје у кругу и слушају упутства учитеља: сви који спадају у наведену категорију треба да стану у средину круга и да погледају ко све чини круг сличности. Затим се враћају на своје место у кругу, а учитељ наставља са новим примерима (Круг за све оне који имају плаве очи)воле колаче, имају брата, имају црну косу, воле математику, не воле да пију млеко...)

2. активност –Дискусија

Ученици седају на своја места и започиње дискусија о сличностима и разликама у одељењу коју смо уочили у току игре: Шта сте приметили у игри, по чему су ученици у нашем одељењу слични, а по чему различити? Постоје ли две особе у одељењу које су потпуно исте? ... Своје одговоре ученици образлажу.

3. активност – Читање басне „Лабуд, рак и штука“ И.А.Крилова

Басна описује ситуацију у којој због недостатка комуникације и због уверења сваког од ликова да је баш он у праву, задатак никако није могуће обавити.

ЛАБУД, РАК И ШТУКА

Три пријатеља, лабуд, рак и штука имају наизглед

Једноставан задатак, одвући пуна кола

Преко брда и дола. Међутим, крећући се свак

на своју страну и упркос њиховом труду и

хтењу да задатак обаве успешно, нису успели

маћи кола.

Рак вуче уназад, лабуд под облак,

а штука зарони у воду и неста.

Ко је крив, ја не знам – није моја брига

ал кола и данас тамо стоје.

4. активност – Разговор

Зашто рак, лабуд и штука нису могли обавити задатак? Како то да кола и данас стоје на истом месту? Шта мислите, да ли су они и даље добри пријатељи иако нису решили задатак? Да ли ви имате решење за њихову ситуацију? Да ли сте некада били у сличној ситуацији? Да ли си знао да решиш проблем? Како си га решио? Да ли би данас исто поступио? Шта би променио?

5. активност – Барометар ставова

Учитељ објасни ученицима принцип рада методом барометар ставова. Активност дозвољава да тврдње које читамо буду контраверзне. Излази један ученик из кутије извлачи тврдњу и објашњава свој став, уколико му је потребна помоћ зове једног или двоје друговс/другарица па заједнички дају обајашњење. Када заврше своје образложење прелазимо на следећу тврдњу и понављамо цео процес.

Примери тврдњи: Различитости су увек пожељне. Прављење шала на рачун нечије тежине.

Одбијам да се играм са неком ко не може да трчи брзо. Треба задиркивати децу која говоре другим језиком. Оне који имају другу боју коже треба називати разним именима. Љутим се на другарицу

зато што не жели да се игра онога што ја кажем. Нећу поделити ужину са неком ко ми није добар друг. Игноришимо особе са инвалидитетом. Не позајмљујем никоме ништа своје. Не дозвољавам

да се девојчице играју мојим камионима зато што су девојчице. Треба избегавати дечаке који

воле да се играју са девојчицама. Подсмевамо се дечацима који иду на часове плеса, зато што су дечаци.

6. активност

Евалуација

10. РАДИОНИЦА - Како да решим сукоб?

1. активност - Пронађи пара

Подела ученика у парове. Учитељ ученицима подели мемори картице. А затим им даје задатак да пронађу свог пара.

2. активност - Обарање руке

Деца у паровима седну за сто и покушају једно другом оборити руку, држећи се за шаке. Док они то раде, покрај сваког пара ставимо на оба краја стола по бомбону. Учитељ прекине такмичење и подстакне разговор питањима: Да ли имамо победнике у овом такмичењу? Победник би требало да добије бомбону. Ако је неко победник, значи ли то да је његов пар губитник и неће добити ништа? Може ли исход овог такмичења бити такав да су обе стране задовољне, тако да су обе победници?

3. активност

Покрај сваког пара учитељ ставља слику започет стрип о два магарца (прилог 2). Сада пажљиво погледајте започет стрип. Видите ли неку везу између свог обарања руке и ова два магарца? Учитељ даје ученицима задатак да заврше стрип тако да оба лика буду победници.

4. активност

Разговор о различитим завршецима истог стрипа, односно који завршетак је био најчешћи.

5. активност - Обарање руке

Ученици поново обарају руке, тако да овога пута обе стране победе. Ученици једу бомбоне.

5. активност

Евалуација

11. РАДИОНИЦА - Стратегије решавања сукоба

1. активност - Две руке један цртеж

Парови су исти као на 8. часу. Сваком пару везати доминантне руке једну за другу траком.

Парови су раније припремили папир и бојице / фломастере, учитељ даје упутства за рад: Сваки пар се договара шта ће нацртати. . Време за договор је ограничено, када учитељ удари дланом о длан морају престати да причају и ћутке и без речи заједнички нацртати договорено. Не смеју се додатно договарати, али морају да сарађују како би им цртеж био што лепши.

Кратак разговор: Када су цртежи били успешнији, на претходном часу или данас? Зашто? Шта сте научили? Да ли то можемо примењивати и у свакодневном животу?

2. активност - Степенице сукоба

Учитељ је на табли нацртао степеницена на које ће залепити реченице које је написао на папирним тракама. Ученицима објаснити да сукоби обично почињу изненада, када се најмање надамо и готово увек сматрамо да ми нисмо изазвали свађу. Учитељ прича о сукобу Милоша и Саве тако што га рашлани на кораке.

Сава и Милоша започињу тучу.

Деца бацају камење на Милоша.

Милош шутира лопту преко ограде на улицу.

Сава и остала деца трче за Милошем.

Милош долази на ливаду и отима играчка лопту.

Сава није позвао Милоша на оближњу ливаду.

- ✗ Свако понашање у сукобу је је корак уз или корак низ степенице.
- ✗ Сваки корак уз степенице прате одговарајуће емоције.
- ✗ Како се сукоб распламсава, тако се распламсавају и емоције.
- ✗ Нико се не пење уз степенице сукоба празних руку. Свако носи свој кофер у коме може бити:

- ✗ Прошли односи са том особом;
- ✗ Садашња осећања према тој особи;
- ✗ Досадашње искуство са сукобима;
- ✗ Осећања у вези са самим собом;
- ✗ Стереотипи и предрасуде;

- ✗ Што си се више попео на степенице сукоба, то је теже сићи.
- ✗ Могуће је спустити се низ степенице сукоба у сваком тренутку (са сваког од ових степеника) ако имаш свест о сукобу и умеће решавања. (William J. Kreidler, 1991)

3. активност

Формирање група. Учитељ предочава ученицима да овај сукоб може имати четири различита завршетка (победник - победник; победник - губитник; губитник-победник; губитник - губитник). Групе добијају задатак да разреше ову ситуацију на један од четири могућа начина и то образложе.

4. активност - Извештавање група

Свака група извештава одељење о разрешењу ситуације о образложе зашто је тако разрешила сукоб. На рају излагања лепе имена дечака испод натписа добитник/губитник на табли.

ДОБИТНИК

ГУБИТНИК

Следи разговор на нивоу велике групе о решењима.

5. активност - Врата у ненасиље.

Групе добијају задатак да смисле по шест корако које треба начинити када решавамо сукоб.

6. активност - Извештавање група

Групе подносе извештај о осмишљеним корацима. Док групе извештавају учитељ записује кораке сваке групе на табли.

7. активност

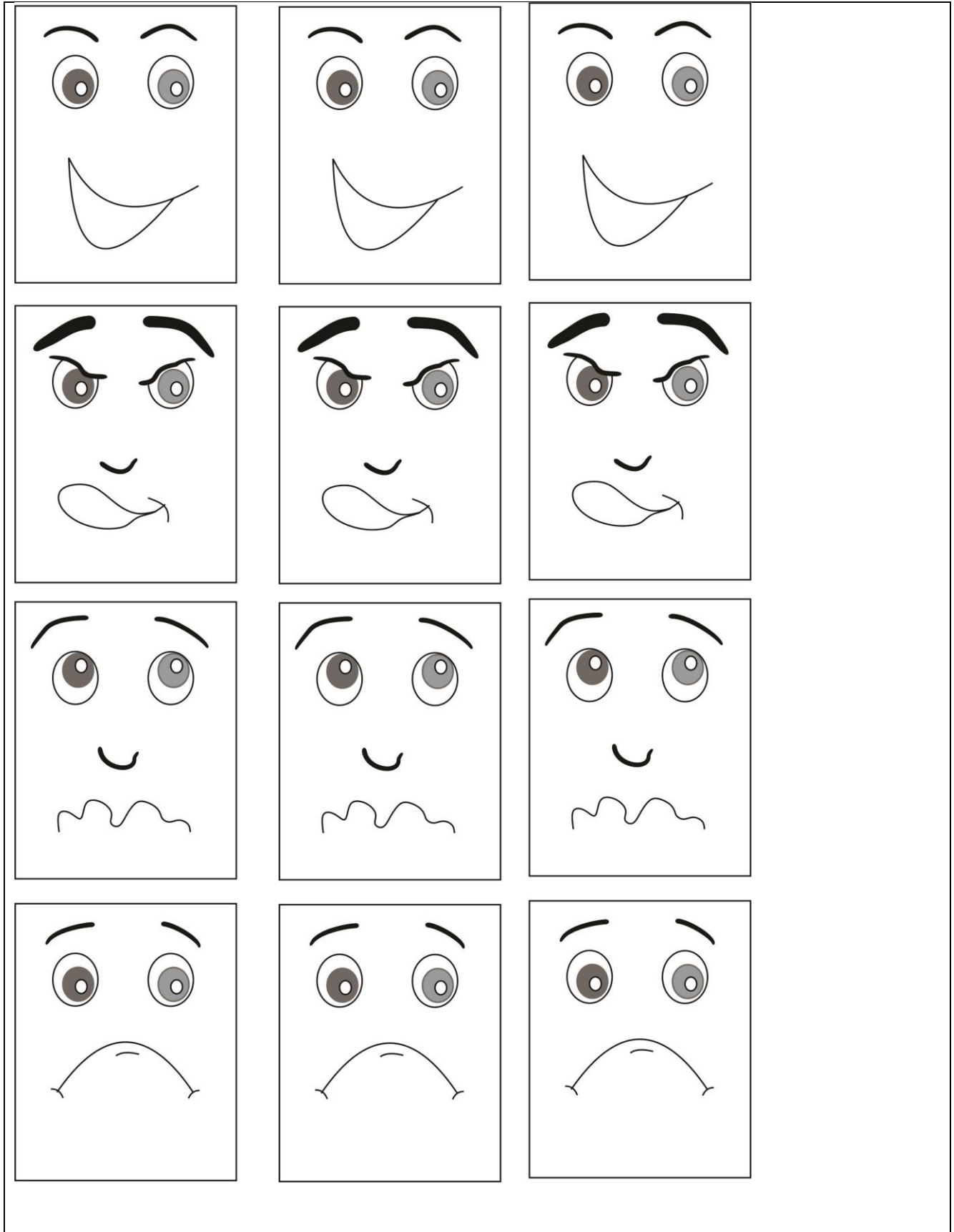
Дискусија у великој групи. Издвајање правила за добро решавањ сукоба. Основно правило је да могућа решења која учесници предложе буду прихватљива свим учесницима у сукобу. На зиду је велики постер: слика са 6 врата. На врата уписујемо правила за решавање сукоба.

8. активност - Откривање тајног пријатеља

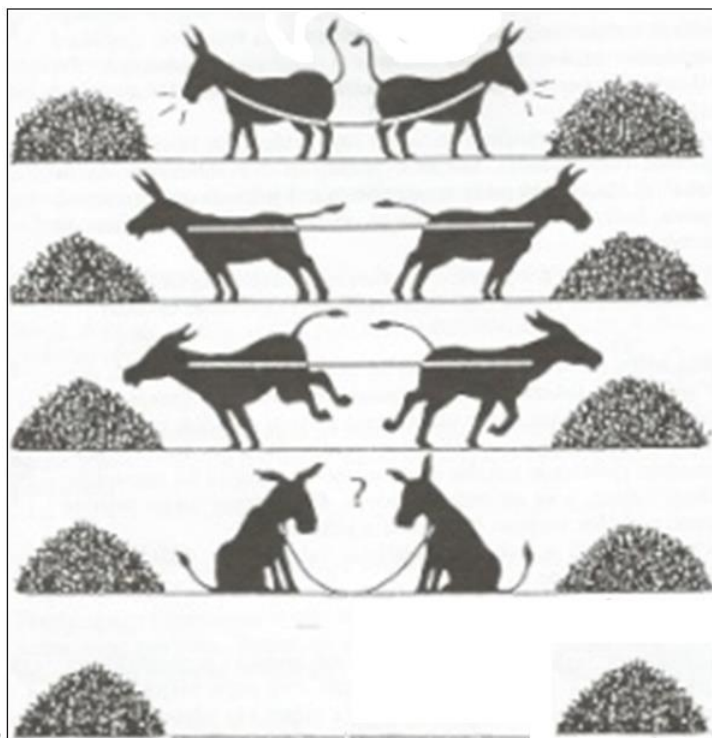
Ученици лепе на пано поруке пријатељства које су добили. Аутори порука се представљају.

Прилози:

Прилог 1

Прилог 1

Прилог 2